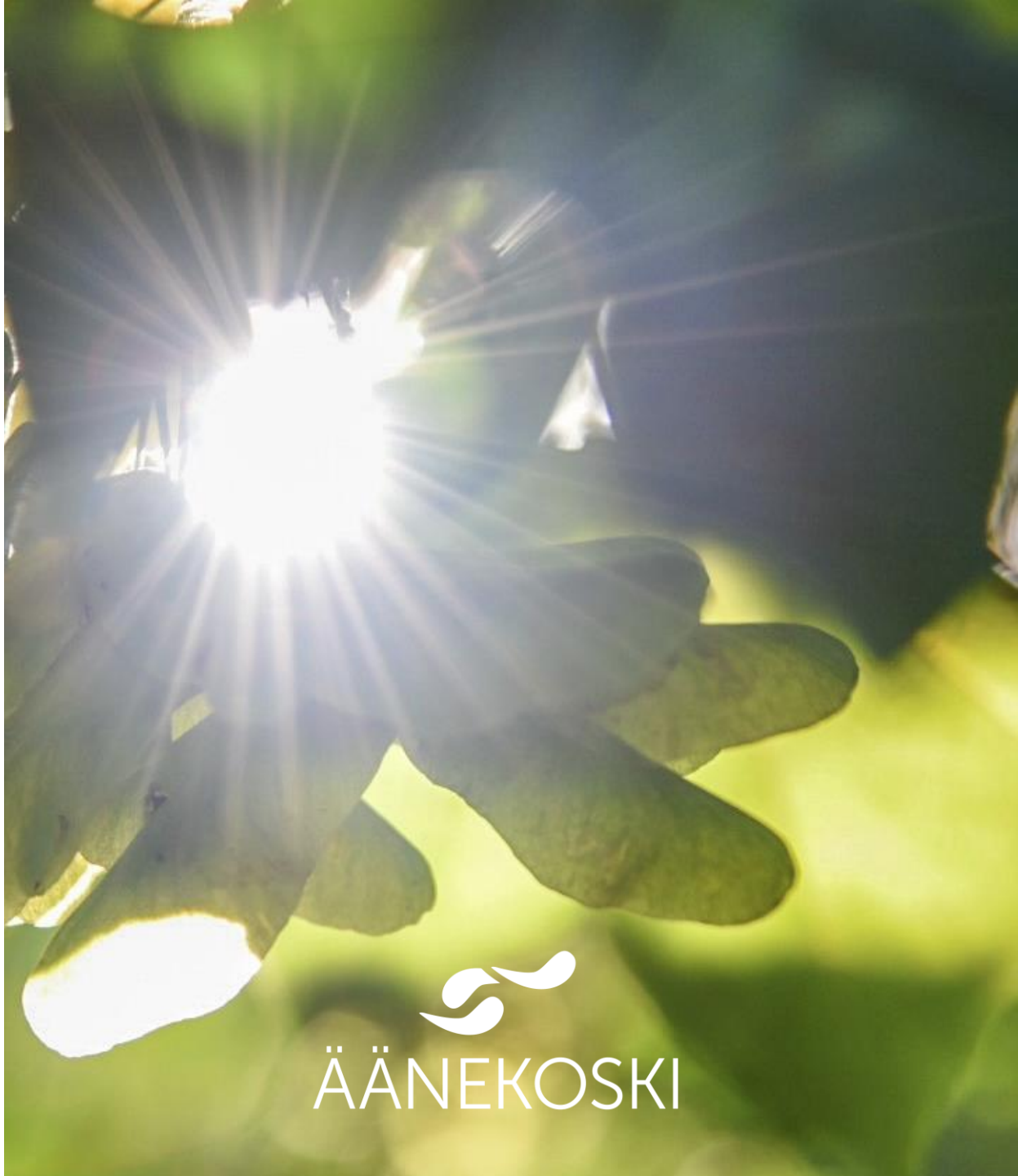
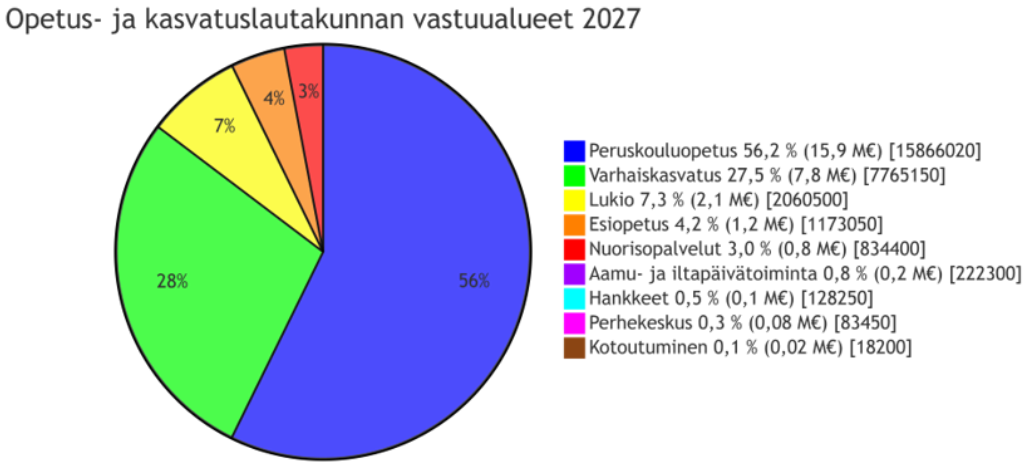
ÄÄNEKOSKI

Talousarvio 2027

Opetus- ja kasvatuslautakunta 29.10.2026

Opetus- ja kasvatuslautakunnan vastuualueet

- Lasten, perheiden ja nuorten palveluiden vastuualue käsittää varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perhekeskustoiminnan, nuorisopalvelut ja kotoutumista edistävät palvelut.
- Opetuspalveluiden vastuualue käsittää perusopetuksen, lukiokoulutuksen sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan. Opetuspalveluiden alle lukeutuu myös poikkihallinnollisesti koko kaupungin hyväksi toimiva hyvinvointityö.

ÄÄNEKOSKI

Opetus- ja kasvatustoimen talousarvio 2027

Äänekosken kaupunki — Sivu 1

23.10.2026

T A L O U S A R V I O

Ltk:n ehdotus — EUR

Ulkoinen/Sisäinen — 01.01.2027 - 31.12.2027

	Budjetti 2026	Bu-muutos 2026	Budjetti + muutos	Ehd. ltk 2027	Muutos %
Opetus- ja kasvatuslautakunta					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	1.225.000		1.225.000	794.900	-35,1
Maksutuotot	458.800		458.800	447.600	-2,4
Tuet ja avustukset	440.000		440.000	318.980	-27,5
Muut toimintatuotot	11.200		11.200	29.100	159,8
TOIMINTATUOTOT	2.135.000		2.135.000	1.590.580	-25,5
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-22.435.900		-22.435.900	-22.468.280	0,1
Palvelujen ostot	-6.737.100		-6.737.100	-6.451.350	-4,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-739.400		-739.400	-705.020	-4,6
Avustukset	-868.900		-868.900	-801.800	-7,7
Muut toimintakulut	-212.300		-212.300	-167.400	-21,1
TOIMINTAKULUT	-30.993.600		-30.993.600	-30.593.850	-1,3
TOIMINTAKATE	-28.858.600	0	-28.858.600	-29.003.270	0,5

ÄÄNEKOSKI

Palvelutarve ohjaa resurssien kohdentamista toimialan sisällä

Määrärahojen sisäiseen jakautumiseen vaikuttavia tekijöitä

- **Varhaiskasvatus ↑**
  Kasvava palvelutarve edellyttää henkilöstö- ja määrärahakapasiteetin lisäämistä suhteessa talouden tasapainotusohjelmaan. Ennakoimattomat muutokset muuttoliikkeessä, syntyvyydessä ja varhaiskasvatuksen aloitusiässä vaikuttavat resurssien tarpeeseen.
- **Kotoutumispalvelut ↓**
  Toimintaa ja menoja sopeutetaan voimakkaasti kotoutujamäärän sekä laskennallisten korvausten vähentyessä. Rahoitus on suoraan sidoksissa korvausten piirissä olevien henkilöiden määrään.
- **Nuorisopalvelut ↑**
  Nuorisopalveluihin kohdennetaan lisäresursseja koulunuorisotyöhön. Tarkoituksena on ehkäistä kiusaamista, torjua yksinäisyyttä ja tarjota matalan kynnyksen tukea olemalla nuorten helposti saavutettavissa suoraan koulun arjessa.
- **Perusopetus ↓**
  Oppilasmäärän vähentyessä toimintaa ja määrärahoja sopeutetaan. Henkilöstökulut per oppilas nousevat tästä huolimatta 80 e/oppilas.
- **Lukiokoulutus →**
  Opiskelijamäärä ja määrärahat pysyvät kokonaisuutena melko vakaina.

Toimialan merkittävimmät kustannusajurit

- Lasten, perheiden ja nuorten palvelujen vastuualue on ylittämässä raamin –523 995 €, mutta opetuspalvelut alittavat vastaavasti oman raaminsa +585 661 €, jolloin toimialan kehys alittuu 61 666 €.
- Henkilöstömenoihin on laskettu 3.87 % nousu ja muihin menoihin 1,9 % indeksikorotus

ÄÄNEKOSKI

Talouden tasapainottaminen

- Talouden tasapainotusohjelma on laadittu keväällä 2026 ja merkitty tiedoksi KVALT 8.6.2026 § 57.
- Talousarvion laadinnassa on huomioitu talouden tasapainotussuunnitelman mukaiset sopeutukset siltä osin, kun niiden ei ole havaittu olevan ristiriidassa lakisääteisen palveluntarjonnan toteuttamisen ja realistisen budjetoinnin kanssa.
- Varhaiskasvatuksessa lasten määrä näyttää nousevan ennakoitua suuremmaksi, joka lisää palvelutarvetta. Opetuspalveluissa erilliskorvauksia on pyritty budjetoimaan realistisen käytön mukaan. Erilliskorvauksilla toteutetaan mm. aineen- ja luokanopetustunteja, tukiopetusta ja kyydinvalvotaa.
- Tasapainotussuunnitelmaan tulleita muutoksia kompensoivat muut toimialalta löytyneet sopetuskohteet, jolloin toimiala pysyy kaupunginhallituksen antamassa määrärahakehyksessä.
- Koko toimialan digitalisaation kehittäminen tuo toiminnallista hyötyä ja alentaa kustannuksia pitkäjänteisesti. Otamme käyttöön mm. varhaiskasvatuksen sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan uuden toiminnanohjausjärjestelmän. Tutkimme aktiivisesti automaation mahdollisuuksia mm. arkistoinnissa, työvuorosuunnittelussa ja tiedolla johtamisessa.
- Merkittävimmät sopeutukset toimialalla kohdistuvat henkilöstömenoihin, jotka on sovitettu palvelutarpeeseen.

ÄÄNEKOSKI

Talousarvio 2027: lasten, perheiden ja nuorten palvelut

Äänekosken kaupunki — Sivu 1

23.10.2026

T A L O U S A R V I O

Ltk:n ehdotus — EUR

Ulkoinen/Sisäinen — 01.01.2027 - 31.12.2027

	Budjetti 2026	Bu-muutos 2026	Budjetti + muutos	Ehd. ltk 2027	Muutos %
Lasten, perheiden ja nuorten palvelut					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	778.300		778.300	320.900	-58,8
Maksutuotot	332.600		332.600	305.200	-8,2
Tuet ja avustukset	210.000		210.000	253.600	20,8
Muut toimintatuotot	11.200		11.200	9.100	-18,8
TOIMINTATUOTOT	1.332.100		1.332.100	888.800	-33,3
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-8.285.300		-8.285.300	-8.564.200	3,4
Palvelujen ostot	-1.854.200		-1.854.200	-1.687.900	-9,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-187.000		-187.000	-174.300	-6,8
Avustukset	-688.200		-688.200	-633.800	-7,9
Muut toimintakulut	-46.200		-46.200	-33.400	-27,7
TOIMINTAKULUT	-11.060.900		-11.060.900	-11.093.600	0,3
TOIMINTAKATE	-9.728.800	0	-9.728.800	-10.204.800	4,9

ÄÄNEKOSKI

Tasapainotussuunnitelma: lasten, perheiden ja nuorten palvelut

Säästö- tai kehityskohde	pysyvä/tilapäinen	2026 säästö	2027	2028	2029
Varhaiskasvatuksen johtajuusmalli	pysyvä		108,000		4,400
Tehtävien lakkaaminen perhepalveluissa	pysyvä	42,800	207,500	234,700	169,600
Yksiköiden toiminnan lakkaaminen (ateriakustannukset)	pysyvä	34,000	55,000	40,000	40,000
Sijaismäärärahojen supistaminen	pysyvä	10,000	44,000		
Sumiaisten nuorisotila poistuu käytöstä -> korvautuu liikkuvalla nuorisotyöllä	pysyvä			21,500	
Varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmän uusiminen	pysyvä		43,000		
Kokouskahvit	tilapäinen	3,560		-3,560	
Koulutukset (-20 %)	tilapäinen	4,640		-4,640	
Majoitus- ja ravitsemispalvelut (-20 %)	tilapäinen	2,460		-2,460	
Matkakulut (-20 %)	tilapäinen	5,360		-5,360	
Lasten, perheiden ja nuorten palvelut yhteensä		**102,820**	**457,500**	**280,180**	**214,000**

ÄÄNEKOSKI

Toiminnalliset muutokset ja tasapainotussuunnitelman toteutuminen: lasten, perheiden ja nuorten palvelut

- Sumiaisten nuorisotilatyön korvaaminen liikkuvalla nuorisotyöllä poistettu suunnitelmasta → tilan vuokrakulut säilyvät kaupunkirakenteen budjetissa, kustannusvaikutukseton perhepalveluille (poliittinen ohjaus).
- Koulunuorisotyössä on perustettu kaksi vakituista vakanssia, jotka näkyvät uutena kustannuspaikkana sekä täysimääräisempinä menoina (-89 900 €). Koulunuorisotyön kustannuksia kyetään kuitenkin yhä osin kattamaan perintövaroin opetuspalvelujen puolelta (-13 500 €).
- Kotoutumisen palvelujen tulot vähenevät TA26–TA27 noin 424 000 euroa (−62,7 %) laskennallisten korvausten voimakkaan vähenemisen vuoksi. Korvausta maksetaan sellaisten henkilöiden palveluiden järjestämisestä, jotka kuuluvat kotoutumislain piiriin → rahoitus seuraa suoraan henkilöiden lukumäärää.
- Kotoutumispalveluiden toimintaa on sopeutettu tulotason muutokseen, minkä seurauksena menot vähenevät noin 216 000 euroa (−44,5 %). Sopeutusta on toteutettu muun muassa määräaikaisten työsuhteiden päättymisillä sekä myymällä 40 % maahanmuuttokoordinaattorin työpanoksesta Laukaan kunnalle. Menojen merkittävästä vähentymisestä huolimatta tulorahoitus heikkenee vielä nopeammin, minkä vuoksi kustannuspaikan nettovaikutus muuttuu noin +190 000 eurosta noin −18 000 euroon.

ÄÄNEKOSKI

- Varhaiskasvatuksen maksu- ja myyntituottoja n. 70 000 € vähemmän TA2027 kuin TA2026. → varhaiskasvatuksen asiakasperheistä 63 %:lle ei muodostu varhaiskasvatusmaksua tulorajojen perusteella
- Lasten määrän kehitys positiivisempaa kuin ennakoitu: nettomuutto 0-6 –vuotiaiden osalta +8 lasta (1-8/26), syntyvien ennuste vuodelle 2026 n. 14 % suurempi kuin vuonna 2025
- Varhaiskasvatuksen henkilöstömenot ovat TA27 8 564 000 €, nousua TA26 verraten 279 000 €. Henkilöstön palkkoihin on laskettu 3,87% nousu. Palkankorotusten vaikutukset ovat 331 000 €. Tämä tarkoittaa, että henkilöstömenojen nousu johtuu pääosin palkankorotuksista.
- Varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmän uudistamisen myötä saadut kustannussäästöt ja toiminnalliset tehostamiset tuovat oletettua (-43 000 €) suurempaa kustannushyötyä
- Varhaiskasvatuksen mahdollisia tilatarpeita ratkaistaan toimialan sisäisillä tilajärjestelyillä, jolloin kiinteistöihin kohdistuvat kustannussäästöt toteutuvat kaupunkirakenteen käyttötaloudessa → liitteenä Katvelan päiväkodin lakkauttamisen ennakkovaikutusten arviointi
- Vastuualueet ylittävät sijaisjärjestelyt ja tehostetut varhaiskasvatuksen päivystysjärjestelyt tuoneet tavoitteen mukaiset säästöt vuonna 2026. Tätä yhteistyötä jatketaan edelleen.
- **Tasapainotusohjelman mukaiset toimenpiteet ovat vaikuttaneet kustannuksia hillitsevästi. Samanaikaisesti varhaiskasvatuksen palveluntarpeen lisääntyminen kasvattaa vastuualueen kuluja merkittävästi.**

ÄÄNEKOSKI

Talousarvio 2027: opetuspalvelut

Äänekosken kaupunki — Sivu 1

23.10.2026

T A L O U S A R V I O

Ltk:n ehdotus — EUR

Ulkoinen/Sisäinen — 01.01.2027 - 31.12.2027

	Budjetti 2026	Bu-muutos 2026	Budjetti + muutos	Ehd. ltk 2027	Muutos %
Opetuspalvelut					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	446.700		446.700	474.000	6,1
Maksutuotot	126.200		126.200	142.400	12,8
Tuet ja avustukset	230.000		230.000	65.380	-71,6
Muut toimintatuotot				20.000	100,0
TOIMINTATUOTOT	802.900		802.900	701.780	-12,6
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-14.150.600		-14.150.600	-13.904.080	-1,7
Palvelujen ostot	-4.882.900		-4.882.900	-4.763.450	-2,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-552.400		-552.400	-530.720	-3,9
Avustukset	-180.700		-180.700	-168.000	-7,0
Muut toimintakulut	-166.100		-166.100	-134.000	-19,3
TOIMINTAKULUT	-19.932.700		-19.932.700	-19.500.250	-2,2
TOIMINTAKATE	-19.129.800	0	-19.129.800	-18.798.470	-1,7

ÄÄNEKOSKI

Tasapainotussuunnitelma: opetuspalvelut

Erilliskorvaukset	pysyvä	25,000	16,000
Valinnaisaineiden supistaminen	pysyvä	8,000	11,000
Tehtävien lakkaaminen opetustoimessa	pysyvä	52,100	148,900
Kuljetuskustannusten optimointi	pysyvä		4,000
Lukion oppimateriaalit	pysyvä		5,000
Koulutoimen ICT-menot	pysyvä		8,000
Oppilasruokailut (oppilasmäärän väheneminen)	pysyvä	6,000	50,000
Koulun lakkauttaminen Honkola tai Hietama (henkilöstökulut)	pysyvä		
Lomarahojen vaihto vapaaksi	pysyvä		25,000
Kokouskahvit	tilapäinen	3,150	
Koulutukset (-20 %)	tilapäinen	7,100	
Majoitus- ja ravitsemispalvelut (-20 %)	tilapäinen	1,460	
Matkakulut (-20 %)	tilapäinen	4,430	

ÄÄNEKOSKI

Toiminnalliset muutokset ja tasapainotussuunnitelman toteutuminen: opetuspalvelut

- Erilliskorvaukset: Tasoa on tarkastettu vastaamaan todellista tarvetta. Talouden tasapainotusohjelmaan suunniteltu säästö ei toteudu, vaan kulut nousevat alkuperäiseen TA26:n verraten 54 500 €. Talouden tasapainotusmateriaaleissa kohta ”valinnaisaineiden supistaminen” on käytännössä myös erilliskorvauksia. Yläkoululaisten määrä pysyttelee vielä korkeahkona, joten sopeutus siirtyy vuodella eteenpäin.
- Henkilöstön palkkoihin on koko toimialalla laskettu 3,87 % nousu. Perusopetuksen henkilöstömenoja hillitsee kuitenkin oppilasmäärän väheneminen. Perusopetuksen oppilasmäärä vähenee vuodesta 2026 vuoteen 2027 87 oppilaalla (−5,1 %).
- Peruskoulujen henkilöstöresurssia on sopeutettu muun muassa määräaikaisuuksien päättymisten ja vakanssien täyttämättä jättämisten kautta (-284 800 €). Perusopetuksen koulujen henkilöstömenot jaettuna oppilasmäärällä (henkilöstöresurssi per oppilas) nousee silti edellisvuodesta +80 €:lla silloinkin kun palkankorotuksen vaikutukset on neutraloitu. Tämä osoittaa, että henkilöstömenoissa on tehty merkittävää sopeutusta, mutta resurssi ei silti vähene aivan samassa suhteessa kuin oppilasmäärä.
- Lukion henkilöstöresurssi säilyy TA27:ssa käytännössä täysin vuoden 2026 tasolla. Lukion opiskelijamäärä ei suoraan heijasta paikkakunnalla asuvan ikäluokan määrää kuten perusopetus, vaan lukiolaisia tulee myös muilta paikkakunnilta → taittaa opiskelijamäärän laskua. Lukion opiskelijamäärän ennustetaan pysyttelevän vakaana.

ÄÄNEKOSKI

- Kuljetuskustannusten optimointi tarkoittaa, että konginkankaalaiset 7. luokkalaiset suunnataan Koulunmäen kouluun 1.8.2027 alkaen. Tämä toteutuu, mutta kuljetusten yleinen kustannustason nousu nostaa kuluja n. -89 000 €.
- Ateriakustannuksissa on säästöä oppilasmäärän vähenemisen vuoksi -62 000 € tasapainotusohjelmassa ennakoidun -50 000 € sijaan. Kuluja siis 12 000 € aiottua vähemmän.
- Oppilasmäärän laskun vuoksi opetusvälineissä, oppikirjoissa ym. tarvikkeissa kuluja 29 500 € vähemmän.
- Koulun lakkauttaminen (Honkola tai Hietama) poistettu tasapainotusohjelmasta --> kouluverkkoselvitys (poliittinen ohjaus)
- Aamu- ja iltapäivätoiminnan muutokset: *1) Koskelalle maksettava avustus aamu- ja iltapäivätoiminnalle pienenee 12 000 €:lla (aamutoiminta lakannut Koskelassa lv. 26-27 alussa, toiminta sopeutettu Koulunmäen resursseihin). 2) Honkolaan ja Sumiaisiin ei muodostunut lv. 26-27 iltapäivätoiminnan ryhmää. Tippuneiden tuottojen ja laskeneiden menojen erotus vain -2000 €, sillä ohjaajat siirtyvät työskentelemään kokopäiväisesti kouluille, joten ohjaajaresurssi vahvistuu näin kouluilla yht. -22 000 € edestä → koulujen kulut nousevat. 3) Suolahden yhtenäiskouluun ei muodostunut enää vammaisten lasten iltapäivätoiminnan ryhmää → sama ilmiö, ohjaajat koulun käyttöön täysimääräisesti.*
- Uutena toimintana aloitetaan oman äidinkielen opetus, johon on varattu -5000 €.

ÄÄNEKOSKI

Toimeenpano-ohjelma Kasvun kompassin mukaiset tavoitteet vuodelle 2027 ja tuloskortti

Kasvun kompassi

Paluu perusasioihin

- Liikunnallisen elämäntavan edistäminen koko toimialalla

Älykäs sopeutuminen

- Hallinnon digitaalisten välineiden lisääminen ja tiedolla johtamisen kehittäminen

Vuosi Tuloskortti	2027 Tavoitetaso
Kestävä ympäristö	
Olemme hiilineutraali kaupunki 2030	
Pienennämme aktiivisesti oman toimintamme aiheuttamaa kuormitusta ympäristölle	
Ruokahävikin määrä toimialan yksiköissä yhteensä (Lähtötaso 6000 l/v)	**5300**
Kaikissa toimialan yksiköissä jätteiden lajittelupisteet (toteuma %)	**100**

ÄÄNEKOSKI